І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVII Ч. 184. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 24-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 184. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНҐАВЕР У ВИГОЛОШЕНІЙ В О.Н. ПРОМОВІ ПРО СТАН СВІТУ ЗАКЛИКАЄ ДО ШИРОКОЇ ДОПОМОГИ НОВИМ І ВІДСТАЛИМ КРАЇНАМ ТА КОНТРОЛЬОВАНОГО РОЗЗБРОЄННЯ ДЛЯ ВІДВЕРНЕННЯ ЗАГРОЗИ ВІЙНИ ВНАСЛІДОК „ПОМИЛКОВОГО РОЗРАХУНКУ"; ОБСТОЮЄ САМОВИЗНАЧЕННЯ І НАРОДОПРАВСТВО ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ

Об'єднані Нації. — Привитаний гураґанними оплесками приявних делегатів, дипломатів і публіки, при чому одні тільки делегати 9-х комуністичних країн не взяли участи в цій маніфестації, — президент Д. Д. Айзенгавер виголосив на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий четвер 22-го вересня ц.р., зараз після 11 год. перед пол. 40-хвилинну промову, в якій з'ясував становище ЗДА до найважливіших міжнародних проблем нинішнього часу. Почав він свою промову від привітання нових членських держав в ОН, при чому ствердив, що „рух до самовизначення народів та зріст національних аспірацій створює новий світ незалежних народів Африки". Поруч із цим великим рухом, який вводить у світ поважні зміни, „також технологія є в стані революції". Вона принесла нову зброю величезної нищівної сили. А також відкриваються сферичні простори — „новий світ, що викликає збентежливі проблеми та хвилюючі надії". „Це дійсно момент для чесної перевірки і для історичних рішень". Після такого вступу Президент присвятив першу частину своєї промови Об'єднаним Націям, ствердивши з найбільшою рішучістю повну підтримку Америки для ОН та натаврувавши останні атаки Совєтів проти ОН та їх генерального секретаря Гаммаршилда. „Мій перший внесок, що його ставлю перед вами — казав Айзенгавер — є той, що тільки через організацію Об'єднаних Націй і їх справді демократичні процеси людство може зробити дійсний загальний поступ в напрямку тієї цілі, якою є мир із справедливістю... ЗДА стоять чесно й невідклично поруч Об'єднаних Націй, підтримуючи їх та тих її умандатованих представників, що діють в користь миру". ОН — пригадав Президент — успішно діяли, підтримуючи Іран, що вимагав відкликання чужоземних (совєтських) військ, — як також у випадках з Грецією, аґресією в Кореї, за Суеської кризи і Ливанської кризи. Однак найбільші зусилля Об'єднані Нації проявили задля допомоги новій державі Конґа. „Ці зусилля були яскраво заатаковані кількома країнами, які хочуть продовжувати боротьбу в Конґо для власних еґоїстичних цілей. Критицизм, звернений цими державами проти генерального секретаря, який чесно й успішно виконував мандат, отриманий від Об'єднаних Націй, є нічим іншим, як безпосередньою атакою проти самих Об'єднаних Націй. На мою думку, генеральний секретар заслужив на підтримку збоку кожної миролюбної держави". Після того Президент цілий великий уступ своєї промови присвятив проблемі нових африканських держав, подавши конкретну програму в 5-х точках. У підсумках сам Президент подав такий сутній зміст цієї програми: „(1) Невтручання у внутрішні справи африканських країн, (2) допомога у закріпленні їхньої безпеки без марнотравного і небезпечного суперництва в доставах зброї, (3) надзвичайна допомога для Конґа, (4) міжнародна співпраця в устійнення довготермінової програми африканського розвитку і (5) поміч Об'єднаних Націй в справах освіти".

З черги Президент перейшов до двох проблем, зв'язаних з діяльністю Об'єднаних Націй: боротьби проти світової нужди та конечного поготівля на випадок нових несподіваних криз. Президент ствердив трагічний парадокс, існуючий у світі, де одні народи терплять голод, а інші мають надвишку харчів і живуть на шпилі добробуту. З'єдинені Держави готові взяти видатну участь в діяльности Організації ОН для справи харчів і хліборобства, а Президент закликає Асамблею призадуматись над спеціяльною програмою „Хліба для миру". Що ж стосується мирових завдань ОН, то Президент заявив підтримку збоку ЗДА для пропозиції ген. секретаря Гаммаршилда, щоби при Генеральному Секретаріяті ОН створити штаб, який був би завжди готовий поставити на ноги негайно військо ОН у випадках надзвичайної потреби. З свого боку Президент заявив готовість ЗДА віддати своє летунство й морську фльоту на послуги Об'єднаним Націям в кожному такому новому випадку надзвичайної потреби — задля транспортації військ Об'єднаних Націй.

Окрему проблему становить сферичний обшир. „Чи сферичний обшир буде збережений для мирних цілей і розгорнеться для добра всього людства, чи стане він новим атракційним центром для перегонів у збросні та ареною небезпечних і ялових суперництв?" Тому Президент, покликавшись на прецеденс недавнього міжнародного договору про вийняття Антарктики з-під військових приготувань, запропонував у 4-х точках програму щодо сферичних просторів: щоб вийняти їх з-під претенсій окремих держав встановляти в міжплянетних просторах свою державну суверенність, щоб в міжплянетних просторах не вести активности для військових цілей, — щоб не висилати туди ракет із вибуховими матеріялами і щоб переводити міжнародну співпрацю під доглядом ОН для використання міжплянетних просторів для справи науки і мира. Президент перестеріг, щоб не загаювати цієї справи, бо може виявитись, що буде запізно для такої умови, при чому він пригадав, що не існувала б нині взагалі проблема атомової зброї та загрози атомової війни, якби Совєти не були відкинули в 1946 році пропозиції Америки на поставлення атомової енерґії під відання і контролю Об'єднаних Націй.

Наступним великим уступом промови була справа міжнародного роззброєння. Президент натаврував виступлення п'ятьох комуністичних країн під проводом СССР 27 червня ц.р. з Женевської конференції роззброєння, саме тоді, коли ЗДА мали представити свій новий сконкретизований проєкт роззброєння. Загальне і повне роззброєння є остаточною ціллю, але Президент підкреслює, що до тієї цілі веде „довгий шлях". Щоб зменшити небезпеку війни, яка може вибухнути внаслідку „поганого розрахунку" або внаслідку щораз більшої скількости атомової зброї, Президент пропонує передусім припинення дальшої продукції атомової зброї. Він зголосив декларацію про готовість ЗДА піддатися кожній інспекції, під умовою, що вона буде дійсно успішна та двостороння. Вся збройна сила Америки існує тільки для оборонних цілей. „Сподіваючись, що Сов. Союз однаково запевнить З'єдинені Держави й інші країни про неаґресивний характер своїх військових приготувань". Але тут Президент вказав на секретний характер всіх совєтських збросєнь: „В епосі раптового розвитку технології — секретність є не тільки анахронізмом, — вона дуже небезпечна. Старатися зберегти суспільний порядок, в якому всі військові ходи проводиться в повній тайні, поруч з одночасним проголошуванням бажання зменшити риск війни через контролю збросєнь, — це внутрішня суперечність". Президент зголошує готовість ступнево закривати варстати продукції атомової зброї. Він пропонує теж переводити ступневе роззброєння однаково в ділянці атомової, як і звичайної зброї. ЗДА готові завжди до переговорів коби тільки вони були „чесні і щирі", відкидаючи пропаґанду.

З інших конкретних справ, які становлять предмет міжнародних спорів, Президент згадав новий комуністичний натиск проти Берліну та збиття большевиками 1 липня ц. р. над міжнародними водами американського літака. Совєти — казав Президент — заклали в Раді Безпеки „вето" проти міжнародного безстороннього обслідування цієї справи, але таке обслідування є все актуальне. У кінцевій частині своєї промови Президент знову закликав до „терпеливої співпраці в атмосфері взаємного довір'я" на терені Об'єднаних Націй і виступав проти використовування ОН для пропаґандивних цілей. „Віримо, що право кожної людини брати участь своїм голосуванням задля власного правління в своїй країні — так само дорогоцінне, як право кожної репрезентованої тут країни голосувати на цій Асамблеї згідно з своїм переконанням. Я хотів би бачити світовий плебісцит, в якому кожна людина у світі дістала б можливість відповісти — свобідно і тайно — на питання: чи ти хочеш мати те право". Свою промову Президент закінчив новим закликом до будови світу „у справедливості на базі законів" та до боротьби проти бідности, неграмотности і хвороб. „Ми з З'єдинених Держав приєднуємось до вас у спільному зусиллі здвигнути будівлю дійсного миру, миру, в якому всі народи могли б постійно ступати на щораз вищі щаблі осягів. Ми маємо засоби для цього. Мусимо вжити їх з мудрістю і енерґією вартою нашої справи..."

Президент Двайт Д. Айзенгавер промовляє на форумі Об'єднаних Націй. Вставка справа вгорі — вигляд Президента під час промови.

През. Айзенгавер зустрівся з Тітом і взяв участь у прийнятті для представників Південної Америки

Ню Йорк. — Після свого виступу на Генеральній Асамблеї ОН і виголошення там промови в дні 22 вересня ц. р. през. Айзенгавер був господарем на прийнятті, влаштованому ним для голів 18 південноамериканських делеґацій до ОН. Прийняття закінчилося овацією для Президента і висловами признання за його відданість справі миру і глибоке зрозуміння актуальних і життєвоважливих проблем Південної Америки. Після цього прийняття през. Айзенгавер відбув довшу зустріч із президентом Юґославії маршалом Тітом. Розмова з Тітом тривала понад одну годину, була дуже дружньою і в ній обидва державні мужі обмінялися своїми поглядами на всі біжучі міжнародні справи. Цього ж самого дня през. Айзенгавер прийняв на окремих авдієнціях президента Ґани Кваме Нкрумага, прем'єра Непалю Бішесвара Прасада Коіралю і потім прем'єра Ливану Саеба Салаама. Після усіх цих зустрічей були проголошені окремі комунікати, в яких обидві сторони стверджували свою відданість ідеям і цілям Об'єднаних Націй. На п'ятницю рано були визначені зустрічі Президента з прем'єром Тоґо Сілванусом Е. Олімпіо і заступником прем'єра Афґаністану Мохаммедом Наїном. На летовищі в Ню Йорку Президента після його прибуття з Вашинґтону вітав теж і демократичний посадник Ню Йорку Ричард Ваґнер, підкреслюючи цим солідарність усієї американської нації з політикою Президента. В дорозі з летовища до центру Ню Йорку поліція притримала одного мадярського втікача, який випадково ніс ловецьку рушницю без набоїв до направи.

На Віденській атомовій конференції прийшло до зудару між Заходом і комуністами

Відень. — Початкова згідлива атмосфера, яка існувала на конференції Міжнародної Агенції атомової енерґії у зв'язку з компромісом щодо осіб президента конференції та голів окремих її Комісій, радикально змінилась, коли Мандатна комісія більшістю голосів рішила знову не допустити на конференцію китайських комуністів та толерувати комуно-мадярську участь без визнання формально-правного стану тих комуно-мадярських представників. Совєтський представник проф. Василій Ємельянов гостро зареаґував, зажадавши відкинення рекомендацій Мандатної комісії. Він закинув американській делеґації, що вона проводить політичні цілі Америки зі шкодою для діяння фахової атомової конференції. Зате представник ЗДА, голова Комісії атомової енерґії Джон МекКон закинув большевикам, що вони хочуть перетворити атомову конференцію та взагалі Міжнародну Агенцію атомової енерґії на форум для політичних дебат, проти чого є Америка. ЗДА — казав він — уважають, що в спірних політичних справах, як ось участь комуністичного Китаю чи Мадярщини, треба триматися тих самих правил, що обов'язують на терені Об'єднаних Націй. Совєтське становище в голосуванні отримало підтримку тільки від комуністичних голосів та однієї Індонезії, і тому перепало.

1,000 повстанців на Кубі бореться проти Кастра

Ню Йорк. — Закордонний представник Повстанського Революційного Відновлення Орляндо Бош заявив, що на Кубі в Ескамрейських горах в провінції Ляс Вілляс оперує проти Кастрової армії 1,000 повстанців під проводом майора Сінезія Волша. Бош казав, що такі вісті приніс кур'єр, якому вдалося виїхати з Куби і прибути до ЗДА. Той післанець казав, що повстанські сили постійно зростають, бо приймають нових рекрутів, а також збільшуються втікачами від урядової армії. Ціль повстанців: „скинути комуністичний уряд прем'єра Кастра, який своєю прокомуністичною політикою руйнує Кубу". Щораз численніші кубинці бачать, що бородатий прем'єр веде таку закордонну і внутрішню політику, яка є доброю для закордонного комунізму, але не для Куби.

У Ляосі вибухла одверта громадська війна

Вієнціян. — Прем'єр малої південно-азійської держави Ляос, Суванна Фоума ствердив, що в його країні ведеться громадянську війну. Вона йде на двох фронтах — між національно-прозахідним табором, що його очолюють князь Боун Оум і генерал Носаван, командант опозиційних до офіційного уряду військ, та ніби невтральний, а насправді уґодівський супроти комуністів уряд Суванни Фоуми, що його піддержує найсильніший в обширі ляоської столиці Вієнціяну полк парашутистів, з його комунофільським командантом. Між військами тих двох таборів прийшло вже до збройного зудару, коли війська генерала Носавана почали просуватись в сторону Вієнціяну. Водночас місто Самненуа в північній частині Ляосу є фактично вже обложене комуністичними партизанами із руху т. зв. Патет Ляо, при чому існує підозра, що те військо скріплене реґулярними відділами з комуністичного північного В'єтнаму. Залога у названому місті становить 600 вояків проти 2,000-2,500 облягаючих. Сусідній Сіям заявив, що у випадку загрози, що комуністи заволодіють Ляосом,

Проти Хрущова демонструвало три тисячі осіб під готелем Пляза

Ню Йорк. — В четвер дня 22 вересня ц.р. після закінчення засідання Генеральної Асамблеї ОН Хрущов узяв участь у прийнятті, влаштованому делеґацією африканської держави Тоґо у нюйоркському готелі Пляза. Виступ през. Айзенгавера в ОН Хрущов, як і інші делеґати комуністичного бльоку, зустрів мовчки, холодно і без оплесків. Все ж таки в розмові з журналістами під час тоґійського прийняття Хрущов заявив, що промова през. Айзенгавера була примирливою і совєтський диктатор висловив навіть надію на зустріч з Айзенгавером. Під час приїзду Хрущова до Готелю Пляза його зустріла там довготривалими ворожими вигуками і транспарентами юрба із яких 3.000 осіб. Демонстрацію цю Хрущов пробував злегковажити, мовляв, у Ню Йорку легко винайміти за 8 долярів на день людину і то з плякатом. Ворожими вигуками зустрічали Хрущова навіть зібрані у готелевім голлі американські пані. Ще заявив Хрущов, що він не боїться ворожих вигуків, бо він був протягом трьох років учасником громадянської війни, коли такі вигуки були більше реальні. В той сам день, четвер 22 вересня на Генеральній Асамблеї промовляли ще представники Бразилії (як перший промовець, перед Айзенгавером), а після Айзенгавера — Тіто і японський міністер закордонних справ Зентаро Косака.

КЕННЕДІ ОБІЦЯЄ ФАРМЕРАМ „ПАРИТЕТ ДОБРОБУТУ", ЗАМІСТЬ „ПАРИТЕТУ ЦІН"

Сіо Фоллс, Південна Дакота. — 22-го вересня демократичний кандидат на президента сенатор Джан Ф. Кеннеді вперше виявив докладно, як він плянує допомогти фармерам, щоб збільшити їхні прибутки та зрівняти прибутки фармерів із прибутками інших верств населення. Кеннеді сказав, що він плянує „паритет прибутків" замість теперішнього „париттету цін". Він вияснив цей „паритет прибутків" таким способом: „Прибутки фармерів повинні бути такі високі, щоб вони давали рільникам за їхні вкладені капітали, працю і за їхні інвестиції у фарми, стільки, скільки за ті самі капітали і працю дістають нефармерські підприємці". Тепер фармери дістають допомогу від уряду у висоті паритету цін на фармерські продукти. Це значить, що ціни на фармерські продукти є на рівні 80 чи 90% того, що коштує фармерів управа даної рільничої культури. Досі цей паритет не становив 100% коштів продукції, тільки, залежно від окремих рільничих культур, виносив від 75 до 90% фармерських видатків залежно від ухвал Конґресу. Паритет цін не спинив того що прибутки фармерів зменшилися і фармери не є вдоволені з цього. Сенатор Кеннеді пропонує, щоб уряд встановив висоту паритету прибутків. Демократичний кандидат гадає, що треба змагати до зменшення фармерських запасів і надвишок фармерської продукції через редукцію фармерської продукції, а не при допомозі зменшування урядової допомоги за випродуковані фармерські продукти. Кеннеді пропонує вислати теперішні надвишки фармерських продуктів до тих країн у світі, де люди голодують, а також зужити їх на кормлення дітей в школах цієї країни та роздати між старші особи, які не мають високих прибутків. Він пропонує також збільшити число акрів під управу ріллі на те, об її консервувати, це значить вилучити від управи. На його думку треба б також зменшити відсоток від позичок фармерам. Кеннеді промовляв на Фармерських Змаганнях і на відзначуванні „Дня Консервації", що відбувались на фармах Буртон Од коло Сіо Фоллс. На цих змаганнях була велика юрба фармерів, число яких вагалося від 25,000 до 70,000. Оцінюють, що коло 20,000 фармерів слухали промови демократичного кандидата, хоч почав падати дощ, і Кеннеді мусів скоротити промову. Журналісти випитували фармерів про їх оцінку промови Кеннеді, але фармери давали виминаючу відповідь. Деякі сумнівалися, чи Кеннеді зможе здійснити свою фармерську програму, коли б став президентом. Численні фармери відмовились заявити, як вони будуть голосувати цього року. Деякі заявляли, що вони ще хочуть почути промову віце - президента Ніксона, який має промовляти на тому самому місці найближчого дня, це значить в пятницю 23-го вересня. Численні фармери турбувалися тим, що діється в світі. Були й такі фармери, які казали, що вони давніше голосували за президента Айзенгавера, бо хотіли вибрати такого президента, який міг би протиставитися таким політикам, як Кастро і Хрущов. Кеннеді наприкінці своєї промови сказав, що це є могутня країна, і що він хотів би зробити її ще могутнішою і сильнішою. Він пригадав молитву президента Абрагама Лінкольна з-перед 100 років: „Я знаю, що є Бог, і що він не любить несправедливости; я бачу, що надходить буревій, але коли Бог має місце і призначив мені якийсь уділ, то я вірю, що я є готовий". Коли тепер найбільшою проблемою є — втримати волю в цілому світі, бо буря надходить, то я знаю, що з Божою поміччю, я є готовий, — сказав Кеннеді.

ЗДА і Філіппіни погодяться щодо військових баз

Маніля. — Філіппінський міністер закордонних справ Фелікс Серрано відбув в минулу середу двогодинну конференцію з американським амбасадором Джоном Гікерсоном на тему американських морсько-летунських баз на терені Філіппін. Ця справа тягнеться вже впродовж останніх чотирьох років, відколи Філіппіни зажадали переведення ревізії договору про бази з 1947 року. Головна спірна справа, це питання юрисдикції над американськими військовиками, які у Філіппінах допустяться провини супроти філіппінського законодавства. В середу обидва державні мужі, яким товаришили їх правні дорадники, дебатували над докладним визначенням, коли треба вважати військовика „у виконуванні службових функцій", коли-то його провини підлягали б американському, а не філіппінському судочинству. Філіппінський міністер закордонних справ висловився оптимістично щодо виглядів закінчення цього спору вже в найближчому часі. Тим часом із семитижневого перебування в шпиталі вернувся до свого палацу філіппінський президент Карльос Гарсія, який важко хворів на високий тиск крови.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** 21-го вересня був присутній на параді Першої Бойової Групи, яка була зорганізована в 1784 році, і яка відзначила 176-річчя свого існування. Парада відбулася в форті Меєр коло Арлінґтону у Вірджінії. Ця військова група нараховує 1,500 вояків і вона бере участь у військових парадах, похоронах визначних військовиків і в інших державних урочистостях.

● **Представник державного** департаменту Джозеф В. Ріп повідомив 29-ох совєтських рільничих фахівців, які шляхом виміни відвідують ЗДА, що вони не зможуть бачити овочеву фарму в Содусі, Н. Й., бо ця фарма над канадійським кордоном лежить в такому районі, який не є доступний для совєтських відвідувачів. Це зарядження державного департаменту є відплатою за те, що в СССР не дозволяють американським фахівцям відвідувати деякі райони.

● **Канадійські вояки** почнуть носити американські шоломи, які Канада купила була ще в 1945 році. Ці шоломи є на 20 відсотків безпечніші від тих англійських, яких досі вживали канадійські вояки. Їх досі не вживали, бо були великі запаси давніх шоломів, і тому, що канадійських вояків в американських шоломах не можна здалеку відрізнити від американського війська.

● **Нюйоркський губернатор** Нелсон А. Рокефеллер заявив, що стейт Ню Йорк буде голосувати за Ніксона і Ладжа 8-го листопада, і невідмимм ще є тільки те, якою більшістю республіканці переможуть Кеннеді і Джансона.

У СВІТІ

● **У південній Кореї** шеф штабу південно - корейської армії ген. Чой Кіон Нок скаржився, що американський генерал Віллістон Пальмер втручається у внутрішні справи корейської армії. Корейському генералові не сподобалась публічно висловлена критична заввага ген. Пальмера, що у зв'язку з зміною на становищах південно - корейського президента й уряду перенесено у стан спочинку 5-х генералів і кількадесятьох вищих старшин, що мусіло внести заколот в командний склад армії.

● **Французький президент** Шарль де Голь викручувався браком часу, щоб не прийняти туніського амбасадора, сина президента Габіба Бурґуіби та не мати з ним прикрої розмови на тему пресових вісток про пляни Тунісії проголосити „унію" Тунісії з Альжиром, який все ще є конституційною частиною Франції. Президент Габіб Бурґуіба відкликав свого сина з Парижу для наради до Тунісу.

● **Президент - прем'єр Туреччини** ген. Семаль Гурзель і 34 члени його уряду роз'їхались по Туреччині у виконанні пляну „зустрічей з народом". Тільки три члени того уряду залишились в Анкарі для ведення біжучих справ. Ген. Гурзель заплянував таку акцію, щоб усвідомити безпосередньо найширші верстви населення про причини і суть державного перевороту, переведеного 27 травня ц. р., в якому відсунено й арештовано президента Селяля і прем'єра Аднана Мендереса.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Програма на рятунок світу

Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй, що у вівторок 20-го вересня зібралася на свою справді історичну 15-ту сесію, в якій беруть майже комплектну участь всі комуністичні верховоди із своїм головним наказодавцем Нікітою Хрущовим на чолі, уже в перший день своїх загальних дебат, в четвер 22-го вересня о годині 11-ій вполудне вислухала промову, яку сміливо можна назвати програмою на рятунок світу і людства.

Виголосив цю промову голова наймогутнішої держави в світі, президент З'єдинених Держав Америки Двайт Д. Айзенгавер, з'ясовуючи становище своєї країни до цілого ряду міжнародних проблем — до самої установи Об'єднаних Націй, до новопосталих держав Африки, до міжнародних переговорів у збросні і міжнародного роззброєння, до можливости нових переговорів, до цілої структури світу. Його промова була сповнена глибокою турботою за долю своєї нації і світу у цій грізній атомовій добі. Почавши зараз на вступі своєї промови від підкреслення конечности „тривкого миру, опертого на справедливості" — червоною ниткою тягнулася ця турбота аж до кінцевої заяви, що світ мусить базуватися на правопорядку, що кожна людина мусить мати право на вирішування форми правління в своїй країні, що демократія повинна панувати у всьому світі, що „чесність і щирість" мусять бути передумовою всяких міжнародних переговорів. Д. Д. Айзенгавер виправдав такий підхід заявою, що З'єдинені Держави зобов'язані не тільки супроти власного народу, але й супроти цілого людства. Відсіль і схоплювання нинішніх проблем у найширшому їх аспекті.

У цій промові Д. Д. Айзенгавера були риси, характеристичні для всіх його публічних виступів: достойний тон, який виключає виразну полеміку і тим паче будь-які персональні шпильки та інвективи. Ця промова була сповнена — можна б сказати — реальним ідеалізмом. Айзенгавер не обманює ані себе, ані будь-кого пустими надіями та обіцянками. Він представив дуже конкретну програму, вичисляючи її за пунктами, і в різних справах зробив дуже виразні і ясні закиди Совєтам, як спричинникам нинішнього стану. І так, Айзенгавер, задеклярувавши беззастережну підтримку Об'єднаним Націям, як інструментові миру, заявив з притиском, що „атака проти особи генерального секретаря Об'єднаних Націй є атакою проти самих Об'єднаних Націй". Далі він пред'явив конкретну програму підтримання африканських країн — у 5-ох точках, при чому в першій із них виступив проти ведення підривної роботи в африканських країнах, проти вживання там ззовні сили, проти розкладання тих країн пропагандою і проти підбурювання тамошніх людей до насильства. Все це було виразно сказано на адресу Москви.

Друга велика частина промови була присвячена справі міжнародного роззброєння і сферичному просторові, при чому Президент склав заяву, що ЗДА готові піддати себе кожній міжнародній контролі в справах роззброєння, якщо тільки вона буде загальною і реальною. Президент ствердив факт розбиття Совєтами останньої конференції в справі роззброєння і покликався на західній плян з 27-го червня 1960 р. щодо ступневого і контрольованого роззброєння. Зокрема підкреслив конечність виключити сферичний обшир з програми зброєння, і пригадав, що тільки совєтська відмова перешкодила, що уже від закінчення війни атомову енергію використовувано виключно для мирових цілей. Він ще раз підкреслив найбільшу небезпеку, яка загрожує людству війною внаслідок поганого розрахунку або несподіваної атаки, і повторив пропозиції, що мають забезпечити світ проти таких можливостей. З виразною алюзією до СССР він нагадав небезпеку, яка існує у відносинах, коли „якась країна" переводить військові приготування в повному засекреченні і в суперечності з своїми миролюбними заявами.

Президент Айзенгавер знову підкреслив готовість ЗДА до переговорів в усіх рішальних для миру справах, зокрема в справі роззброєння. Він також згадав про кілька справ, що їм у своїй промові свідомо не віддав окремої уваги. Це, зокрема, нова комуністична загроза для західньої частини Берліну, розбишацьке збиття совєтами американського літака РБ-47 над міжнародними водами, справа совєтського вета в Раді Безпеки проти міжнародного дослідження цих справ і ін. А кожну свою конкретну пропозицію Айзенгавер піддержував запевненням, що З'єдинені Держави рішені прилучитись до неї і піддержати її всіма своїми величезними засобами. І все це, свою програму і першу участь в її здійсненні, президент Айзенгавер протиставив тим, що виголошуватимуть на форумі Об'єднаних Націй свої пустословні пропагандивні промови.

Світ має тепер до вибору: або найдалі йдучу програму Айзенгавера, або пропагандивну фразеологію комуністичних змовників. Не можна мати сумніву, що теперішня 15-та сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй буде історичною саме завдяки виголошеній на ній програмі Айзенгавера.

Расизм в Совєтському Союзі

Три африканські студенти, вирвавшися з Совєтського Союзу, де вони студіювали в Московському університеті, виступили з відкритим листом до голів усіх африканських держав, в якому стверджують, що під час свого перебування в СССР вони зустрічалися з постійною дискримінацією і погрозами супроти них, як членів негритянської раси. Водночас із цим, в середу 21-го вересня ц. р., вони виступили із ширшим з'ясуванням своїх обвинувачень на пресовій конференції, влаштованій у Франкфурті над Майном, в Західній Німеччині. Відповідаючи на питання журналістів, ці негритянські студенти — Ендрю Р. Амар з Уганди, Мішел Айіг з Того і Теофілюс Оконкво з Нігерії, що був секретарем екзекутивного комітету Союзу Африканських Студентів у Москві — ствердили, що, внаслідок стосованої супроти них дискримінації, погроз, обмеження їхньої свободи і навіть брутальної поведінки з ними, вони і десятки інших африканських студентів мусіли покинути Совєтський Союз, розчаровані й обурені. Оконкво підкреслив ще, що Совєти, стягаючи всякими способами чужоземну студентську молодь нібито для університетських студій, використовують їх для своїх імперіялістичних цілей.

Усі ці факти, особливо ж як зіставити їх з більше чи менше відкритими явищами антисемітизму в СССР, могли б свідчити подекуди про зріст і поширення расистських тенденцій в Совєтському Союзі, значить, про наявну в СССР нехіть і ненависть супроти людей інших рас тим більше, що дискримінаційне ставлення супроти людей інших рас, а то й народів іммансентне росіянам здавен-давна, пригадати б тільки їх погорду до „хахлів", „полячішків" та інших, що виявляється вже хоч би в самих тільки цих прозваннях.

Факти дискримінаційного ставлення до людей інших рас, зокрема негритянської, у Совєтському Союзі не нові. З початком вересня ц. р. багато розголосу вчинив випадок із сомалійським студентом, Омаром Халіфом, з яким не хотіла танцювати совєтська студентка і якого потім московські студенти побили. Туристи, що побували в СССР, розповідають також про випадки дискримінації супроти людей жовтої раси — не тільки японців, але й „союзних" китайців.

Але факти дискримінації, що з ними зустрічаються студенти та відвідувачі з деяких країн, мають свою головну причину і джерело не так у расовій нехіті, як в усе глибшій ненависті підсовєтського населення до них, як репрезентантів міжнародного комунізму, комуністичних поплентачів і звеличників тієї зненавидженої комуно - совєтської системи, що в'їлася людям в печінки і не дозволяє їм ще й досі жити свобідно і в добробуті.

Любомир О. Ортинський

ВІДКРИТТЯ „ІСТОРИЧНОЇ" СЕСІЇ ОН

Об'єднані Нації. — За кордонами сотень мундирової і таємної поліції, при загостренні до границь можливого контролі в будинку ОН відбулося 20-го вересня відкриття 15-ої сесії Генеральної Асамблеї, що її вже охрестили „історичною". Може вона й справді стане такою, але, покищо, перший день сесії пройшов як поміркований спектакль. Бо хоч на порядку нарад стояв вибір нового президента Асамблеї, що ним став ірляндець Фредерік Г. Бовленд, і прийняття чотирнадцятьох нових членів (13 африканських країн, колишніх колоній Франції і Кипр), увага всіх була спрямована на совєтського диктатора, а почасти й на його кубинського підголоска — Кастра.

„Що він хоче? Що він скаже?".

Такими питаннями засипали мене принагідні знайомі при столику вкаварні преси ОН, зідентифікувавши мою українську національність. І ще поки я вспів вияснити, що мій доміціль, тимчасово, на горішньому Мангеттені, а не в Києві, вже іскрились очі редактора австралійсько-сиднейського „Геральда", бостонського радіокоментатора і іранського журналіста на „велику новину", що її сподівалися почути від „земляка" Нікіти Сергієвича. Після деякого розчарування, поховавши нотатники в кишенях, мої співрозмовці вже не для „рекорду", а так прямо для обміну думок міркували на тему, що скаже і що зробить совєтський диктатор. На довші й ґрунтовніші дискусії не було часу, бо бостонський коментатор, довідавшись від мене про візиту Хрущова на Гарлемі, зірвався, щоб передати цю вістку до свого радіо. Бог його знає, як він зінтерпретував своїм слухачам пропагандивний рейд Хрущова до Кастра, бо ж, встаючи від стола, ще запитав: „Що це значить?". Але я певний, що не забракло йому фантазії, і „биґ нюз" пішов в етер. Дальші наші розважання над можливими плянами Хрущова перервала вістка: „Ідуть!"

Сумішка рас і костюмів, Вавилон мов і вахляр манер просунулися головним входом і розсипалися по своїх місцях у залі Генеральної Асамблеї. Атмосфера напруження і нервозности зависла над цим унікальним зборищем голів урядів, міністрів закордонних справ (в числі 40) та дипломатів, і її не могли злагіднити ні штучні усмішки фотографованих диктаторів, ні навіть елегантні дами, що з тої нагоди хотіли блиснути своїми найновішими туалетами, з капелюшками аля розсунена копиця сіна. В цьому товаристві і в цій атмосфері ці капелюшки прямо дратували своєю безжурністю, а може й порожнечею...

Обійми ватажків.

Дотепер найбільше бешкету наробив Кастро. Його драматично - комічна зміна місця постою з середньо-мангеттенського готелю на гарлемський опанувала сторінки преси. Після такої турбулентної ночі, ущасливлений відвідинами Хрущова, Кастро з'явився в ОН у зім'ятому дреліху і з міною шибеника, який, не зважаючи на високий паркан, все ж таки зумів вибити шибку багатому сусідові. Про те, щоб ще більше спопуляризувати свого надійного учня, постарався перед самим відкриттям сесії Хрущов: вичекавши аж заля буде повна, він побіг до Кастра і обняв його, поклепуючи по плечу. Кастро також підносив в обіймах свого патрона і сяяв радістю. Така була увертюра перед відкриттям „історичної" сесії Генеральної Асамблеї ОН.

Прожектором по залі.

Було б помилкою думати, що Хрущов приїхав до Ню Йорку тільки для того, щоб заблистіти в спектаклі і зробити собі та своїм підголоскам рекляму. Це, без сумніву, він теж має на увазі і про це дбає його зять Аджубей, що з почетом кореспондентів ТАСС-у увихається по ОН і студіює атмосферу, передаючи посланцями записки своєму тестеві. Але відчувається, що Хрущов має в пляні тяжку атаку, для якої вибрав він цей акустично й оптично вдячний форум ОН.

З інших цікавіших персонажів міжнародної політики, що зібралися на Асамблею, слід згадати Тіта. „Попит" на югославського диктатора дуже малий, але він поводиться статечно, спокійно і, дивлячись як обіймалися Хрущов з Кастром, іронічно посміхався. Тіто хоче стати посередником між Заходом і Сходом, хоче очоли невтралістів, але покищо вичікує догідної хвилини, щоб з тіні виступити на фронт дій. До приїзду Неру індійську делегацію очолює довголітній постійний представник Індії в ОН Крішна Менон. І цим разом він сидить з розвіяною рідкою сивиною, роблячи враження, що ось-ось вибухне гнівом фанатика, або що все це його не цікавить і на кріслі в ОН залишились тільки матеріяльні його рештки, а він сам розвіявся в нірвані. З усіх комуністичних представників найбільш спокійне, а заразом обивательське враження робить шеф польської компартії Владислав Гомулка. Схожий радше на запрацьованого директора якогось „кулька рольнічеґо", як на комуністичного диктатора, Гомулка пильно слухає промови, коментує їх мімікою свого обличчя і з цікавістю спостерігає довкілля. Обабіч колишнього комуністичного підпільника „Вєслава" його співробітники, два польські „Казанови" — міністер Рапацький і амбасадор Левандовський.

Ну, а „наші"? Вони „сіли маком": хто насупився як Подгорний (так звучить його прізвище в офіційному поданні представництва УССР при ОН), хто, як Паламарчук, почуває себе дещо вільніше. Сидять, слухають і чекають на доручення „старшого брата". Зрештою, так, як всі представники сателітних держав, з тою тільки різницею, що, для прикладу, Левандовський чи Рапацький звичайно вбирають свої атаки в лагіднішу форму, а Удовиченко, Паламарчук або Кизя тягнуть октавою вище.

Покищо африканська екзотика і російський ведмідь з ведмежатами провокують увагу учасників і спостерігачів цієї найбільшої в історії політично - дипломатичної конференції. Представники західніх потуг, зокрема державний секретар Гертер, британський міністер закордонних справ Ерл оф Гом та французький Моріс Кув де Мурвіль демонструють скупчену повагу і глибоку серйозність, в якій є також тінь занепокоєння.

Непевне майбутнє ОН.

Коли пишеться ці рядки, ще не виголошено двох засадничих промов сесії: през. Айзенгавера і Н. Хрущова. Зокрема, ще не знати, що плянує Хрущов і яка буде його реакція на пропозиції американського Президента. Але поширюється погляд, що Совєти рішили утруднити майбутню діяльність цієї міжнародної інституції, що вони домагатимуться переносу її головної квартири з Ню Йорку і що виступлять проти генерального секретаря Гаммершилда. Існує також погляд, що Хрущов домагатиметься прийняття до ОН червоного Китаю, і від цієї пропозиції узалежнить дальшу активну співпрацю СССР в ОН. Але не лише СССР приспорить ОН труднощів: є вигляди на те, що справа Альжиру знайде цього року масову підтримку афро-азійських та деяких південно-американських держав, і Франція теж може поставитись оконем до ОН, мовляв, проти втручання у її внутрішні справи.

Які з вище згаданих проблем стануть предметом баталій і чим вони скінчаться, покажуть найближчі тижні.

Иосиф Гірняк

З ЧОГО СМІЄТЕСЬ ?

Від кількох років підсовєтська преса стала проявляти зацікавленість моєю особою. То у київських, то у львівських журналах друкувались, наприклад, „листи до земляків" (до мене адресовані), то репортажі „синьо-океанського графомана", чи навіть заправських кореспондентів — членів совєтських делегацій з ОН. Київський журнал „Дніпро" (ч. 7 за місяць липень 1960 р.) вмістив репортаж одного такого дипломата з совєтської делегації, в якому змальовується „жалюгідність" ОН, „голод та нужду" Америки, „злочинність" нюйоркського давтавну і згадано й мене „теплим словом". Це вже вдруге моє ім'я попало на сторінки того журналу. Свого часу „Дніпро" опублікував уривки з передсмертного щоденника Остапа Вишні під назвою „Думи мої". Мій співкамерник у ґепеувській тюрмі і однокашник ухто-печорських концтаборів — Остап Вишня, перераховуючи акторів, яких йому доводилося бачити, не поминув і мене у тому числі, що я й прийняв, як його останній — прощальний привіт. Мушу признатись до своєї людської слабости, — та згадка мене зворушила.

Цього разу журнал „Дніпро" вмістив „Репортаж з того світу" Федора Маківчука, в якому мене вже не так поштиво згадано, як у щоденнику покійного Остапа Вишні. Ось зразок дипломатично-мистецького стилю:

„Місцем зборищ „песиголовців" української національности є корчма „Лис Микита", що міститься у так званому національному домі на Другій Авеню в Ню Йорку. До речі, за бартендера (виночерпія чи буфетчика) тут править дуже поважний переміщенець, небезталанний і відомий до війни на Україні артист Иосиф Гірняк. Він потрясав колись своєю грою в „Березолі" серця харківських театралів. Тепер він потрясає перед кожним фіолетовим носом „ді-пі" пляшкою оковитої і, зігнувшись поштиво, як годиться всякому порядному бартендерові, припрошує красненько: „Хильніть, добродію, ще одну чарочку і тим фінансово допоможіть великим нашим змагам за визволення уярмленої неньки України".

Сп'янілим „песиголовцям" колишній слуга Мельпомени артистично не доливає і за їх кошт напивається сам, набравшись по саму зав'язку, забуває про „змаги", плаче гіркими сльозами, промовляючи:

— О, тумане вісімнадцятий, нащо тобі здалася ця Америка? Хто ти тепер є, о, нещасний бартендере? Ти мав талант, ти мав театр, ти мав батьківщину, ти мав інтелігентних друзів, ти мав поклонників. А що тепер у тебе є? Тяжка гризота на серці тепер у тебе є, чорна безвість тепер у тебе є! Ти спився, розклався, зійшов на пси. Ти втік від своєї будуччини, ти міг стати Гнатом Юрою, Мар'яном Крушельницьким, Амвросієм Бучмою! А чим ти став? Скитальською гряззю, сміттям, курячим послідом" ... („Дніпро" ч. 7, 1960 р. ст. 122).

Шановний читачу! Прошу вибачення за таку довгу цитату, тим більше, що вже самий стиль наведеного уривку із репортажу говорить про те, що на такі літературні зразки годі звертати увагу. Як видно, культура „старшого брата" так вже в'їлася в кров автора репортажу, що він і власну літературну творчість позначує нею. На еміґрації теж є чимало таких безнадійних мистців - графоманів, яких нормальна людина обходить десятою стежкою. Чи кого діймають „синьо - океанські" борзописці? Вітер все пронесе! Однак, з мотивів християнського чоловіколюбія, я хочу остерегти редактора і автора репортажу перед небезпекою. Видно, це ще молодики й не здають собі справи з того, що роблять!

Уже добігає три десятки років, як з аналів українського театру гарячою водою вимиваються всі мої сліди. З театральних музеїв викинули фота і зарисовки мною граних ролів. Минулого року в московському журналі „Театр" під фотографією сцени із п'єси „Диктатура", де знято групу виконавців — Ужвій, Бучму, Крушельницького, Мілютенка і мене, під персонажем Чирви Козиря, якого я виконував, підписано ... народного артиста СССР Мар'яненка. Шановний корифей — Іван Олександрович, не протестує, хоч я до нього подібний так, як ведмідь до жирафи. З картинної ґалерії Слобожанської України викинули мій портрет, за який автор, Анатоль Петрицький здобув нагороди на виставках в Західній Европі та Америці. Мистця навіть не повідомили про цю екзекуцію. Перша вистава „Гамлета", режисером якої я був, відбулася у Львові 1943 року. Одначе, піднев... вільні історики замовчують цей факт і першою виставою „Гамлета" на українській сцені називають харківську поставу „Гамлета" 1956 року. Професор історії літератури Львівського університету ім. Ів. Франка, Михайло Рудницький, який допоміг мені поставити „Гамлета", переклавши цей Шекспірів шедевр, хоч би з пошани до історії справив цю, делікатно кажучи, „неточність". Актор Я. Геляс, що грав у моїй поставі Першого Актора, загравши тринадцять років пізніше Гамлета в харківському театрі ім. Шевченка — без скрупулів хизується тим, що він, мовляв, перший Гамлет на українській сцені. Не будемо дивуватись: це стиль московсько - большевицької „правди" і соцреалізму.

Мені жаль редактора і дописувача журналу „Дніпро". Вони, не подумавши про накази, які театрознавці вже десятки років так ревно виконують, ні з того, ні з сього пишуть, що був такий Гірняк, який колись у Харкові, та ще й у „Березолі", своєю грою потрясав серцями театралів?!.. О, молоді люди! Ви - що? — й справді серйозно сприйняли хрущовську „відлигу"... Та ви краще запитали б старших — Тичину, Бажана, Корнійчука. Вони вам вказали б, де раки зимують... а ви навчились би, як тримати язика за зубами... Глядіть, щоб не послали вас туди, де козам ратички кують.

Молодий, наївний репортажист дивується, чого я подався аж в Америку? Чому я покинув Батьківщину? Я мав театр, я мав будуччину, друзів... чого я тільки не мав?! Чудак чоловік, а чи й справді недотепа?

Що говорити про мене!

Не тільки я МАВ театр... Україна МАЛА театр. БУВ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР! Де він? Хіба наївняк з „Дніпра" не знає, як доживали свого віку Заньковецька, Садовський, Саксаганський, Корольчук, Паньківський, Леніцька, Левицький? З чиєї ласки ці корифеї коротали в нужді свій тяжкий, трудовий вік? Хто водив спаралізованою рукою Саксаганського, виписуючи подяки „сонцю-Сталіну" і його приставам за те, що вони знищили Курбаса? Чи в таких обставинах сходили з цього світу московські мистці: Станіславський, Немирович - Данченко, Южин, Єрмолова, Собінов? Чи репортерові „Дніпра" невідомо, що в кожній нормальній країні таке місто, як Єлисаветград, де народився Народний Театр — став би Меккою для театралів, де б українські актори схиляли голови перед тінями Кропивницького, Карпенка-Карого — а там сьогодні подвизається „єдинственний театр на русском язике"?? Цей російський театр я втратив? Україна МАЛА „Березіль", МАЛА КУРБАСА, КУЛІША! Де вони? Може молоді редактори та репортери не знають? Я підкажу: московський диктатор і його генерал-губернатори Постишев, Косіор, Балицький, Хрущов знищили „Березіль", Курбаса, Куліша, закували в кайдани, загнали на Соловки і там споїли їхньою кров'ю вічну мерзлоту. З „Березоля" мене також погнали на Ухто - Печору, бо знали, що орденоносця з мене не вийде. З театру „Березіль" я ніколи не пішов би з власної волі. Бо той театр був мій, український! Але цей театр був не до смаку товстозадій тьоті Моті, і вона його і його творців розстріляла, а ви презренні кочубеї ви-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВЛІТКУ

Одкрасувалось житечко у полі,
Ще тиждень - два —
І починай жнива
Найдовший літній день
поволі - волі
Вже зменшується,
а не прибува.

Ще спека над ярами
і горбами,
Черешня червоніє у садку,
Та вже тугими
добрими грибами
Запахло у старому дубняку.

Вже в сіні запахуща
рута - м'ята
Злягається під шапками стогів.
Покинувши кубельця,
каченята
Жирують на воді між ситнягів.

У лузі йдеш, зупинишся,
пойманеш,
На тонких ніжках
підбіжить лоша.
Ще літо в розпалі,
та де не глянеш,
Все підрости, дозріти поспіша.

Невтомні бджоли до своєї хати
Несуть дарунки літа на запас...
Прогаєш день
і вже не наздогнати,
Ніхто не має права
змарнувати
Свій найбагатший,
свій найкращий час.

ПЕТРО ДОРОШКО

Микола Понеділок

ПОРТРЕТ У ЗОЛОТІЙ РЯМЦІ

(1)

Книгарня на Бродвеї, затиснена вузькими чотирма стінами, більше скидалася на халабуду з дивацько перемішаним, старим, трухлявим і новим, ще трішки лише заплямленим, пошарпаним предрізним крамом. Чого тільки в цій книгарні не було: старі газети Бог відає якого року, журнали, книжки, портрети, рямці, часник, зілля від прищів, від бородавок та всякі інші ґрішварті витребеньки. Власник цього добра — містер Ікс — походжав поміж запорошеними стосами паперу, поміж розвішеними рямцями й кульками, прицмокував й прихвалював випадковим відвідувачам свій непоказний крам.

— Беріть. Картина — любо глянути. Аж очі лоскоче. Майже Рафаеля.

— Та мені треба, — кривиться й відмахується відвідувач, — портрет Баха.

— Ну, а це ж портрет янголів. Дивіться, як літають. Аж самому хочеться стрибнути й пурхнути. Беріть. Та ж знаєте самі, Бах дуже любив янголів. Продам — як даром дам.

А ще до іншого:

—Шукаєте спортового журналу? Немає, братіку. Є поштівки з найбільшими боксерами світу. Хочете?

— Ні. Я цікавлюся кінним спортом. Перегонами.

— Не маю, голубе. А книжечку, як доглядати псів, продам три книжечки за півдоляра. Ще й зілля від прищів на спині дам у додачу.

— Та в мене прищів нема.

— Не бійтеся, будете мати. То таке діло: нема-нема, а тоді — гульк! — як маковим зерном вас і обсипле. Беріть!

Отож... Містер Ікс, для більшого розквіту своєї припорошеної халабуди примощував біля вхідних дверей манюсінького столика. И на ньому, на тому столику, під величезним написом „Тільки цей тиждень! Купуйте сьогодні, люди, бо завтра вже не буде!!" — виставляв найцікавіші свої речі. Наприклад, коли прибувала з Голлівуду Мерилін Монро і вся нюйоркська преса про неї наввипередки повідомляла — на столику лежала купа фотографій з зображенням фігури відомої артистки у чвертькупелевому костюмчику. Коли прилітав до Ню Йорку з Токіо якийсь політик чи грошовитий „бонза" (про якого ... мотлох? А оце, — показую лика випродувались японські парасольки, пантофлі та череп'яні погруддя нашвидку зліпленого Будди. І так далі, і тому подібне...

А оце недавно, коло містер Ікс дізнавсь, що до Ню Йорку, до Об'єднаних Націй, пливе корабликом Хрущов з численною червоною когортою — столик заквітчався різноманітною „проґресивною" літературою: тут вам портрети Нікіти Сергійовича на повний зріст і на півзросту, тут і його „мирні промови" на різних комуністичних з'їздах та курячо- тваринних фармах, тут і червоні прапорці, мініятюрні „спутніки" та інші дешевенькі пропаґандивні причандали.

Отож... Переходячи одного разу повз цю, якщо вірити вивісці, книгарню — я, зиркнувши на „совєтський" столик, від обридження подався назад.

— Містере Ікс, — кажу, — що це ви за барахло сюди накидали?

— Де ти бачиш барахло?

— А оце на столику що, не мотлох?ф А оце, — показую йому на портрет Хрущова, — що це за мармизу тут примостили?

— Цсс! — шарпає він мене за одяг. — Цсс! Не компромітуй мого товару. Не псуй мені і так попсованого бизнесу. Бачиш же, люди біля краму крутяться. Може й куплятимуть.

— Ніколи, — кажу, — ніхто такого зілля не куплятиме.

— Говори, пащекуй, а я знаю своє. Ось лише дивись, спостерігай — потовчуться-потовчуться ці людоньки, а потім гроші — тиць! — і портрети Хрущова з собою додому потаскають.

Я став збоку і з віддалі почав спостерігати. Невже, думаю, і справді хтось з гурту забажає на таке дрантя витратити заробленого цента.

Навкола столика схилилися: жінка з дитиною, дідусь із палицею та молода пара — з облич та одягу похожі на студентів.

— Мамо, мамо! — пристає дитина до жінки, що вертить в руках замурзаного совєтського „спутніка" з пластмаси. — Мамо, хто це намальований? Хто цей джентлмен?

Він, Джане, не джентлмен, він — Хрущов.

— А хто такий Хрущов? Бейзбол? Грає у бейзбола?

— Ні, він дракула, — пояснює йому дідок із палицею. — заморська дракула.

— А він також, — не перестає допитуватися дитина, — також, як той дракула, людей душить і закопує в яму?

— Ще й як закопує, мій синку. Ліпше йому не попадайся. Спіймає — хрусь-хрусь! — і нема.

Дитина надула губи... Ось-ось розридається... Жінка, певно, незадоволена, що дідусь ні з сього, і ні з того нагнав такого страху її дитині — бере хлоп'я за руку і, розкидаючи з очей сердиті блискавки, геть віддаляється.

Підступають до столика нові люди... На червоні прапорці поглянуть, попозіхають, візьмуть у руки „спутніка" — і кинуть, а на портрет Нікіти Сергійовича як поглянуть — так і вчепляться.

— Диви, оце так пальтрет!...

— Ну й, вибачайте за слово, мордопис...

— Так і просить доброї цеглини...

— А живіт який... як бочка на капусту... Того й дивись — ґудзик з італійського костюма не витримає і трісне надвоє.

— А на шиї, бач, краватка!

— А й справді, краватка! Вона так личить, як яловій корові сідло.

— Чуючи такі завваги, я від задоволення хіхікаю в кулак. Ну, думаю, містере Іксе, заплісняві твій товар на віки вічні. Люди збираються навколо нього, щоб тільки досхочу поглузувати. Поперекидають портрети, „спутніки", „обговорять" їх від кісточки до кісточки — а гроші з кишені ніхто й не думає витягати.

Містер Ікс уже і так і сяк приловчується: підійде з одного боку — припрошує покрутиться із другого, прихвалює,а публіку мов що зачаклувало — ласться на повну губу й нічого на зламаного цента не купляє.

З ЧОГО СМІЄТЕСЬ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сте прив'язними собаками на пожарищі „розстріляного відродження" та вдасте з себе весельчаків? На кутні смієтесь...

Яким же театром ущаслнвила Москва малоросійського денщика з „Дніпра"? Що вона поставила на місце „Народного Театру", „Березоля"? Щоб відповісти на це питання, досить перелистати другий том праці „Український Драматичний Театр" (Радянський період), що вийшов у Києві. Картина безпросвіття, безвихідної задухи розгортається перед очима читача. Драматургічна макулятура, брехня „соцреалізму", котурняний фальш „позитивного героя", від якого пролетарський глядач захворів на хронічну недугу театроскуки.. Москві мало того, що в кожному українському місті насаджено російські трупи, — уряд зобов'язав український театр віддати 50% репертуару російській передвосній та сучасній драматургії (ця норма встановлена ще царськими губернаторами). Друга половина репертуару присвячена фальсифікації і спростаченню історії і життя народу, який віками кривавився у боротьбі за волю і державність, та на примітивну пропаганду божевільної ідеї уярмлення всього людства. Про методи, якими примушують робітників театру „ентузіястично" виконувати ці божевільні директиви та постанови партійних тоталітаристів, знає ввесь світ. Одні тільки професійні денщики, надівши маску безсоромности, обріхують батьківщину і народ.

За таким театром я не тужу! Я вдячний долі, що мене визволила з цього мракобісся, і я щасливий, що можу чесно заробити на вільне життя і робити те, що мені підказує моя совість.

Автор репортажу Маківчук ревно цитує Маяковського, учиться в нього розвінчувати вільний світ. Щоб Маківчук так дуже не вболівав над моєю долею, а збагнув своє трагічне становище, я теж зацитую Маяковського:

Вам ли, на крови жиреющим,
Жизнь отдавать в угоду?
Я лучше в баре бл...м буду
Подавать ананасную воду!

Перепрошую Шановних читачів за таку цитату, але часом буваєш змушений говорити і на „общепонятном".

Федір Маківчук стараючись зобразити мій сьогоднішній стан найтемнішими фарбами, потрапив у „єресь". Він картає мене за те, що я не захотів ходити по сцені малоросійсько - большевицького театру, обвішаний брязкальцями орденів та пустих „звань", а натомість утік до Ню Йорку заробляти на прожиток фізичною працею, і за те журнал „Дніпро" називає мене: „гряззю", „сміттям", та „курячим послідом"!

„Гнилизною пахне в Данськім королівстві!" Письменник і дипломат країни робітничої диктатури вважає людину, що заробляє фізичною працею, тобто робітника — „курячим послідом"?! Ай-яй-яй!... Ось тобі й марксизм, ленінізм у дії!!

Як же таким „вельможам" збагнути актора, що пройшов крізь огонь, воду і мідні труби московсько - большевицького раю, вирвався з кігтів терору, брехні та лицемірства? Актора що нарешті може мати друзів — і бути певним, що вони не є наклепниками й донощиками? Актора, що без казенного театру, без матеріяльних засобів, без страху за свої вчинки може грати і ставити не фальсифіковані, ніякою поліцією не цензуровані твори Шевченка Франка, Лесі Українки, Миколи Куліша? Підневольному „вельможі" це трудно збагнути, а ще трудніше зрозуміти це його кремлівському верховному господареві у Москві. Гірняк вирвався з рук московського ката. Оцей собі акторина, який посмів підняти голос на оборону свого вчителя Леся Курбаса і покинути театр, що не став храмом краси і правди, а балаганом мракобісся і насилля

ЗА ЦИМ ПІДНЕВІЛЬНИМ „ТЕАТРОМ" Я НЕ ПЛАЧУ — лаврам Бучми, Крушельницького не заздрю... Покійники хай з Богом спочивають а живі?.. Вони часто в тайниках своїх душ гірко зідхають та мріють поміняти свою долю на мою. От тому й забіг я аж за тридев'ять земель, щоб з чистою та спокійною совістю розповідати світові про московсько - большевицьку розправу над українською культурою та її творцями. Ось чому окупнта і його лакеїв — чорти беруть! Мали в руках! Ще перед самою війною начальник комітету в справах мистецтв Компанієць у себе в кабінеті разом з двома енкаведистами місяцями промивали мозок акторові, що вискочив з Ухтапечорського концтабору, а він, невдячний, використав нашестя гітлерівської сарани — вирвався з їхніх кігтів. Якби ж знаття, то не займалися б такими дурницями, як ламання хребта... Одним більше — одним менше?!.. Мільйони перекидали по рахівниці. Ще й не таким пускали кулі в потилиці.

Ну, що ж, повезло... Молитви старенької, сліпої, глухої матері, яка довгі літа не мала часу вмерти, бо мусіла вимолювати у Бога життя синові, — її молитви провели сина через большевицьку Сціллу й Харибду, і, коли після довгих років він повернувся до матері, вона з вдячністю і спокоєм стала перед Божим судом. Син, похоронивши матір, пішов у світ з тисячами таких, як він, живих свідків большевицького беззаконня і мракобісся. Ніхто й ніщо не спинить його розповіді про терор і насилля, якими десятки літ плюндровано оновлену українську землю і її культуру. Його і таких як він слова дійдуть до майбутніх нащадків, і вони сконфронтують їх з брехнею большевицьких літописців. Правда завжди була і буде правдою. Нашу мову вже світ почув і ще почує, бо до нашого берега все ще прибуває! Ціла когорта вчених, істориків, літературо- і театрознавців — не мовчить, розриває залізну завісу і показує світові голого узурпатора, що затиснутим у долоні наганим тероризує беззборонний народ! Світ з кожним днем все більше прозріває і вгледжує голого, як бубон московського хама.

Ось чому тьотя Мотья захлиснуться піною і нацьковує Мазєніних кривлятися та недотепно блазнувати. А Мазєнін, як Мазєнін... підхопив у Маяковського пару „неправильних проізношеній", і надівши маску кобиляцького весельчака взявся „ізничтожать" українську Америку. Нагородивши несусвітніх брехонь та бздур, думає ними в очах українських людей висміювати тих, що, не скорившись тиранії, понесли біль свого народу у світ.

Коли я пишу ці рядки, мене хвилює одна думка, одна уява, одна річ: рана розстріляного Відродження України Хотів би я, але не можу, забути картини зорганізованого Москвою голоду і терору на Україні ,що в 30-их роках забрав мільйони життів малих і старих, в селах і містах України, що живцем пожер 80% найяскравіших талантів України. Пожер і наш театр. Не можу позбутися тривоги: що ця рана може ятріти на моїй Вітчизні століттями. Це така рана, що й після загоєння наш народ згадуватиме її тисячу років, як згадує татарське нашестя і знищення Києва Батиєм. Це почуття наростає в мені новою силою в московський тиран веде на арені дні, коли дивлюсь, як мову Об'єднаних Націй делегацію УССР в ролі, мовляв Хвильовий, „ображений русским царатом мавп". Це почуття опановує мене, коли бачу, як у журналі „Дніпро" одна з таких „мавп" весело порпається у страшній рані мого безсмертного народу. Якби воно вчилось не в свого поневолювача, а, наприклад, у свого великого земляка Миколи Гоголя, то запитало б себе: „Чого смієшся? ... З себе смієшся!"

● **В Об'єднаних Націях** Тітові призначено спершу місце на протилежному кінці, від Хрущова. Однак після прийняття нових 14-х членських держав пересунено його безпосередньо за Хрущовим. Перший день після такої зміни Тіто зовсім не з'явився на залі, а потім „випадково" стрінувся у переході з Хрущовим і „сердечно" з ним привитався.

ВИСОКА ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА

Заснований в червні 1954 р. з почину тогочасних членів Управи АНТШ і представників зорганізованого в СУСТА студентства Університет українознавства при НТШ в ЗДА починає у вересні сьомий рік існування.

Міркування, якими керувались основники університету українознавства, а які є так само актуальні тепер, є такі:

а) Українська молодь, яка здобуває свою професійну освіту і загальне знання на американських високих школах, повинна одночасно набувати відповідне знання про Україну і українську проблематику, якщо ця молодь має колись поповнити ряди української спільноти і виконати свою історичну місію супроти України.

б) Американські високі школи, навіть при найкращій волі своїх проводів, неспроможні дати українській студіюючій молоді відповідну українознавчу освіту; хоч деякі з них вже дають сьогодні у своїх програмах курси української мови і літератури, то в цих високих школах при викладах історії Сходу Европи, політичних наук, тощо Україну трактується як частину „Росії", а українську проблему насвітлюється як „внутрішню проблему СССР".

в) Старше покоління українських науковців свідоме невмолимого закону життя і смерти, хотіло б передати свої знання, свій запал і свою любови до української вільної науки тим з поміж української молоді, які могли б і хотіли продовжувати їхню наукову діяльність як мовознавці, історики, етнографи, тощо.

Українська студентська молодь в засаді відгукується позитивно на заклики до українознавчих студій, хоч, може, не в такому великому числі, як цього можна було б очікувати. Обов'язком тих усіх, які мають якенебудь відношення до виховання і навчання цієї молоді, а в першій мірі обов'язком батьків та проводів молодечих і студентських організацій, є подбати, щоб з тої скарбниці знання, яку подають молоді старші професори і фахівці поодиноких ділянок українознавства, користала якнайбільша скількість українського студентства. Ми не смімо допустити до того, щоб студії українознавчих дисциплін, перекручені або й заборонені на Рідних Землях, заникли в умовах свободи тільки через нашу власну і наших дітей байдужість.

В біжучому навчальному році Університет українознавства в Ню Йорку і Філія в Клівленді, яка діє під проводом заслуженого науковця і педагога проф. д-ра Володимира Радзикевича, розпочинають нові серії систематичних викладів з української мови і літератури, історії України і історії української еміграції в ЗДА, фізичної й економічної географії України, української етнографії, мистецтва, матеріяльної культури тощо. У зв'язку зі сторіччям з дня смерти Т. Шевченка окрему увагу присвятять Шевченкознавству, а при викладах з історії України на тлі історії Сходу Европи насвітлять ролю московського імперіялізму у відношенні до України, і за доби царату і в період совєтської тюрми народів.

Викладачами Університету українознавства є в Ню Йорку проф. Д. Горняткевич, Б. Загайкевич, д-р Е. Жарський, д-р К. Кисілевський, д-р В Лев, А. Москаленко, В. Січинський та інші, — а у Клівленді проф. М. Ждан інж. М. Курах, проф. Ю. Лінчевський, д-р М. Пап, д-р В Радзикевич та інші.

Перший цикл викладів реєстрація в Ню Йорку відбудуться в суботу 24-го вересня ц. р. Рамову програму викладів на цілий рік 1960/61 можуть дістати заінтересовані поштою.

В. С.

Комуністи викрали із Західнього Берліну понад 600 антикомуністичних діячів

Вашингтон. — Донедавній співробітник американської військової контррозвідки Теодор Ганс, зізнаючи перед сенатською підкомісією внутрішньої безпеки, подав вичерпні дані й інформації про стосовані совєтською і східньо-німецькою комуністичною розвідкою методи їхньої розвідчої роботи, зокрема в поборюванні західньо німецьких антикомуністів. Ганс ствердив, що найуспішнішим і найчастіше вживаним засобом боротьби з антикомунізмом було викрадання з Західнього Берліну а то й із Західньої Німеччини антикомуністичних діячів, їх довготривале тортурування і добування від них свідчень про їхню власну активність і про дії західньо-німецьких антикомуністичних організацій. Протягом не цілих десяти років, від 1945 до 1954 року, значить від закінчення другої світової війни, із Західнього Берліну викрадено понад 600 осіб. Всіх їх з місця обвинувачувано в політичних злочинах і піддавано брутальним тортурам „третього ступеня", щоб тільки добути від них бажані комуністам зізнання.

Чималу ролю в цій комуністичній процедурі викрадання людей відграють жінки комуністичні агентки, найвидатнішою з яких була розкрита недавно „Стефанія" або Імгард Шмідт, яка „перейшла до Західнього Берліну і, вкравшися в довір'я американських офіцерів розвідки, постачала Совєтам не тільки зібрані інформації, а ле й допомагала заманювати видатних антикомуністів на східньо-німецьку територію де їх ув'язнювано і ліквідовано. Теодор Ганс, німець, народжений в Берліні 1920 року, прибув до ЗДА, як студент в 1937 році, і ставши американським громадянином працював у військовій розвідці в Німеччині, від 1945 до 1959 року.

● **Патріс Люмумба,** перший комунофільський прем'єр - демагог Конґа, зголосив просьбу до американського амбасадора в Леопольдвіллі Клера Тімберлейка, щоб той видав йому візу на подорож до ЗДА на Генеральну Асамблею ОН. Тімберлейк покликався на заяву конґолійського президента Жозефа Косовубу, ворога Люмумби, що Люмумба не є делеґатом Конґа ані його прем'єром і візи йому не видав. Західні газети пишуть з признанням про Тімберлейка, який свій успіх завдячує найбільше тому, що він „найбільш приступний з усіх дипломатів" в Конґо та зумів зискати собі повагу і популярність.

З наших буднів

ХОЛОДНІ І ГАРЯЧІ

— Та не вже?! Справді Хрущов приїхав? — здивовано спитав мистець Любко Гуцалюк під час відкриття своєї виставки картин у Джестер Галерії. — Диви! А я й не знав! Біглючи за різними справами, не мав часу читати газет, слухати радіо... А втім, чи це таке важне? Що значить один Нікіта в обличчі вічности?

Це й називається споглядати на дійсність з олімпійських висот. В ім'я Гіппократової максими: „Арс лонґа, віта бревіс". Та може бути ще інший підхід до дійсности: просто — ганебна втеча від неї.

— Начхав я на вашого Хрущова і всю політику! — сказав один наш професіоналіст. — Якраз у цю неділю починаю відпустку. Беру своє рибальське приладдя, сідаю в машину і їду в ліси - гори, якнайдалі від тієї суматохи, що ви її називаєте антихрущовською акцією.

Тепер покажемо Вам третій екземпляр із нашої галерії типів, очевидно, цим разом, палкого патріота, амбасадора української справи, прихильника рішучої акції, людину чину! Назвімо його умовно пан Гарячий... Отож пан Гарячий уже два тижні до приїзду Хрущова та його „чесної" кумпанії не мав спокою, не знав сну й відпочинку. Бігав по всіх наших установах, канцеляріях, редакціях і піднімав тривогу, мов на пожар!

— Панове, бійтесь Бога! Не спіть, робіть щось, починайте якусь акцію! Наближається кат України до наших берегів! Треба протестувати! Маніфестувати!

Ракетою чи торпедою знав пан Гарячий до клюбу „Лис Микита", де в доволі сонному настрою, при лагідній музиці, відпочивало по трудах дня кілька патріотів, і я, грішний, між ними.

— Панове, ви тут собі подрімуєте і смокчете пивце, й не бачите, що на світі робиться!

—А що ж воно таке робиться? — спитав спроквола пан директор Йосип Гірняк.

— Американські портові робітники збираються страйкувати і не хочуть впустити цього катюгу на берег!

— Цілком слушно. Він образив їхнього президента і їх обов'язком єсть дати Хрущову по шанці.

— А ви бачили на телевізії, що зробили малярі?... Намалювали сто транспарентів із карикатурою Нікіти! А де наші мистці-малярі? Що вони роблять?!

— Приготовляються до мистецької виставки в Дітройті, — відповів п. Зенон Онишкевич із Групи Молодих Мистців. — А колеґа Богдан Певний якраз завтра жениться.

— Так! Женяться, малюють богомазів і різні модерні чудацтва, а коли прийде стати в одну лаву, грудь при груді, щоб заманіфестувати проти нашого відвічного ворога, — то їх тоді немає! Або наші велебні письменники: замість взяти участь в демонстрації — їдуть вибирати міс Союзівку!

Тому, що алюзія була виразно скерована в мій бік, я уважав своїм правом відповісти п. Гарячому в цей спосіб:

— Пане добродію, статистика показує, що в Ню Йорку є 100 тисяч українців. Всі в один раз не можуть робити тієї самої роботи, це майже неможлива річ. Тому одні женяться, другі маніфестують, треті роблять малярські виставки, а четверті вибирають королеву краси. Коли так трохи порозходимось, то не буде стиску і діло вийде в порядку.

Не знаю, чи вдоволив я своїм вияснениям пана Гарячого, зрештою, він зараз вискочив із „Лиса Микити" помандрував до „Орхідеї". Як там воно не було,б, добре є, що час від часу відвідують нас тт. Хрущови та інші Підгорні, бо тоді на тихому, еміґрантському подвірячку робиться рух, метушня, і так витворюється наскрізь позитивне враження, що політична еміґрація се спить, а все ж таки щось робить.

Ікер

Посмертна згадка

Марія БАРАН, довголітня членкиня Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270 УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., упокоїлася в Бозі 21-го вересня 1960 р., на 65-му році життя. Покійна народилася в м. Угнів, пов. Рава Руська, Зах. Україна. До ЗДА прибула молодою дівчиною, і впродовж довгих років брала активну участь в житті української Громади. Полишила у смутку чоловіка Михайла, синів: Юрія, Івана і Володимира, доньки: Олену, Парасю і Анну, дві невістки, двох зятів, 9 внуків і 4 правнуків. Похорони відбудуться в понеділок, 26-го вересня 1960 р., з пох. заведення І. Ковальчика та української католицької церкви св. Петра й Павла в Джерзі Сіті, на цвинтар Holy Cross в Арлінгтоні, Н. Дж. — В. Й Па.!

Управа

Смачного!

Подавайте Імпортовану ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ

на пікніках, до канапок або, як головну страву, коли впадуть несподівані гості.

- Відома в цілім світі **ШИНКА з ПОЛЬЩІ** дає найбільше задоволення — вона є без костей, має дуже мало товщу або галярєтки, не має відпадків, виїмково худа, м'яка, сочиста, готова до їдження — взагалі **ШИНКА з ПОЛЬЩІ** є незрівняна в смаку і економічна.
- Імпортовану з **ПОЛЬЩІ ШИНКУ** можна дістати в малих фамілійних розмірах, три, чотири і п'ять фунтових пушках.
- Пам'ятайте, — коли робите закупи, — придбати собі запас **ІМПОРТОВАНОЇ ПОЛЬСЬКОЇ ШИНКИ**, щоб мати вдома постійно цей правдивий імпортований присмак.

● Жадайте все шинки з Польщі

Правдиві м'ясні вироби з Польщі мають наліпки
ATALANTA — KRAKUS — TALA
з написом "PRODUCT OF POLAND"

GENUINE POLISH HAM

● HELP WANTED MALE ●

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
до 16-родинного ДОМУ,
олійним огріванням. Для суперінтендента 4-кімн. апартамент + платня. Мусить знати "handy work".
Tel.: GR 5-3060

ДУЖЕ ВАЖНІ НОВИНИ
відносно ВИСИЛКИ
ГРОШЕЙ до КРАЮ
Ґарантуємо спеціяльну ставку
10 РУБЛІВ за $1.00
до кінця цього року.

По 1-ім січня 1961 р. Ваші Кревні і Приятелі в краю дістануть менше рублів за кожний долар. Скористайте з цієї дуже сприятливої ставки **ТЕПЕР.** Шліть так часто, як тільки можете.

Експресова достава до 2 тижнів. Виплата повністю без відтягнень. Немає мита ані податку на гроші. Офіційна посвідка відборця. Ґарантія повної виплати. Можна слати кожну суму. Прошу подати повне ім'я і адресу відборця в краю.

Оплата пересилки:
до $ 50.00 — $ 5.00
до $100.00 — $10.00
до $150.00 — $15.00
до $200.00 — $20.00
Більші суми — 10%

Ми є одинока фірма, що має дозвіл Департаменту Банків і Забезпечень та бондована на $20,000.00.

ПАЧКИ:
Одна з наших дуже популярних пачок.
Комбінована пачка — $48.00
3½ яр. 100% вовн. матерії на чоловічий костюм;
2½ яр. рейон-сат. підшивки;
3 яр. 100% вовн. матерії на жіночий костюм або сукенку;
1 яр. взористого матеріялу на суконки (до прання);
30 відповідних ґудзиків;
3 шпульок ниток;
1 пачка голок.

На бажання заінтересованих висилаємо пробки матеріялів. Жадайте наших каталогів з великим вибором пачок з харчами і матеріялами, як також з ліками. Ми є спеціялісти у висилці пачок з ліками; фахівці виконують рецепти. Висилаємо також до краю пачки, які самі приготуєте. Вислано багато тисяч пачок з найбільшим вдоволенням висилаючих. Шліть або принесіть готову пачку до нашого бюра в Ню Йорку, а ми ґарантуємо Вам добру і відповідальну обслугу.

Gramercy Dept. S
118 East 28th St. (9th floor)
NEW YORK 16, New York
New York Tel.: MU 9-0598
Бюро в Нюарку:
744 Broad Street (9th floor)
NEWARK, N. J.
Урядові години:
понеділок до п'ятниці 9-5:30.
Субота 10-1. Закрито в неділі.

● ПРАЦЯ ●
● MALE or FEMALE ●

Пошукувані **ПРОДАВЦІ**
ЧОЛОВІКИ й ЖІНКИ
для широко відомої фірми, що має зв'язки з американським промислом. Високі відсотки від продажу — у частинних або повних годинах праці. Нема границі для віку. Зголошені переходять вишкіл. Першорядна нагода для швидкого успіху.
Зголошення до:
INDUSTRIAL INCOMES, Inc.
of NORTH AMERICA
505 5th Avenue, N. Y. 17
MU 7-4161

● ПРАЦЯ ●
● PROFESSIONALS ●

REGISTERED NURSES
LICENSED PRACTICAL NURSES
IMMEDIATE OPENINGS
ALL SHIFTS OPEN
Good salaries plus differential for evenings and nights. Liberal personnel policies. Near by rooms or apartments available. Why not live and work in a friendly community. Excellent opportunities for steady year round employment.
Wire, Write, Apply or Call
ADMINISTRATOR
ST. MARY'S HOSPITAL
WINSTEAD, Minnesota
or Call 3814 before 7 PM.
for further details.

EVENINGS SUPERVISOR
With experience in ward supervision as a minimum.
ASSISTANT SUPERVISOR
With experience in supervision required.
ASSISTANT DIRECTOR OF NURSING
With post graduate course or experience in supervision of operating room.
REGISTERED NURSES
for General Staf
Salary scale of association of nurses of the Province of Quebec. Liberal personnel policies. Maintenance available if so desired.
Wire or write Director of Nursing
LACHINE GENERAL HOSPITAL
LACHINE, Quebec, Canada

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ
ALMOHR CO.
136 FIRST AVE. NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510
— поручає —
ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари:
ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ
НА ВИСИЛКУ ПАЧОК
Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і суконки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бритви, діяманти, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п.
НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД
Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.
ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

ЗИМНА ПОГОДА ПРИХОДИТЬ В КРАЮ СКОРІШЕ.
ШЛІТЬ ПАЧКИ-ДАРУНКИ з убранням своїм Приятелям і Кревним.
РОБІТЬ ЦЕ ЗАРАЗ! — ШЛІТЬ ЧЕРЕЗ
Cosmos Parcels Express Corp.
(LICENSED by INTOURIST)
Кожна пачка забезпечена. Ґарантія достави. Відборець не платить нічого. Всі наші Відділи мають на складі великий вибір осінніх і зимових речей, по низьких цінах. Зайдіть до найближчого Відділу по точні інформації.

НАШІ ВІДДІЛИ:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone:	AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	"	DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	"	MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Church Bldg.)		
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone:	FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	"	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	"	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	"	TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	"	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 9350 Jos. Campau	"	TR 3-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	"	BR 8-6966
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	"	FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	"	BI 3-1797
PHILADELPHIA 41, Pa. — 4925 Old York Rd.	"	DA 4-4401
SPRINGFIELD, Mass. — 1716 Main St.	"	RE 2-7163
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	"	PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., — 414 Scribner Ave. N. W.	Tel.:	GL 8-2256 or GL 8-2006
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Ave.	"	VI 1-5355
PASSAIC, N. J. — 211 Monroe Street	"	PR 3-0979

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
АРКА мала місцем — велика кількістю та якістю товарів, при низьких цінах.

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
ПЕТРА ПРИСТАЯ,
який правдоподібно перебував в Англії в 1949 році. Маю важні вістки від його сестри Марії Сабат. Хто знав би про нього, або він сам, проситься голоситись на адресу:
Mrs. Joanna HOLINEWSKA
504 So. 11th Street
Newark, N. J.

МИКОЛУ ІВАНОВИЧА ФЕСЕНКА
шукає племінниця, дочка Наталі Іванівни із Кузимісу, біля Херсону, **Марія Федорівна Макаренко.** Осіб, які знають будь-що про нього, просять повідомити телефонічно на адресу:
TU 1-0675, Вронкс

● ДО ВИНАЙМУ ●

ДО ВИНАЙМУ
великі, гарні 4 **КІМНАТИ,**
всі свіжо відмальовані та відновлені. Нове газове огрівання, водопроводи і нові лямпи. Місячний рент $35.00
Mrs. N. WUSYK
319 Van Winkle Avenue
Jersey City, N. J.
Tel.: SW 8-1705

● FOR RENT ●

До винайму
4-кімнатні **ПОМЕШКАННЯ**
Два входи, лазничка, піч на огрівання. Рент. — $40.00 до $45.00 місячно.
2346 W. Bloomingdale Road
Chicago 47, Illinois
Mr. Grybowski — має ключ.

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

GRASSMERE — S. I.
GAS STATION & AUTO BODY COMBINATION — 2-Bays,
700 до 800 ґалонів місячно. Багато направок. Полож. при рухливій Highland Boulevard. Власник має інші заінтересування. Досконале для доброго механіка. Жадає $3,000. — Спішіться!
Call: YU 7-1044

ҐРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕССЕН
Виїнятково великий попит на канапки й інші продукти. Властитель йде на пенсію.
Mr. P. FEDOROWICZ
1122 Manhattan Avenue
Brooklyn, N. Y.
EV 3-5863

WESTCHESTER COUNTY, N. Y.
Yonkers
Знаменита для мол. або середнього подружжя, або малої родини.
ҐРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕССЕН
продає через недугу. На розі, air-condition, 5-кімн. мешкання, ґараж на 2 авта. Дозвіл на пиво і ліз.
Тел.: YO 8-6013

● REAL ESTATE ●

ДОМИ — бизнеси — МОРГЕДЖІ
BUTTERLY & GREEN, Corp.
В. Кузьминський
168-25, Hillside Avenue — JAMAICA, L. I., N. Y.
Tel.: JA 6-6300
ЩОДНЯ від год. 11:00 — 8:00 вечора.
Окремі відділи для нових будинків, бизнесів, морґеджів і т. д.
— ВЛАСНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ —
Кілька вибраних, спеціяльно рентабільних пропозицій:
FOREST HILLS — 4 нові, муровані доми, в кожнім по 3 модерні мешкання, з городом і ґаражем. Потрібна ґотівка $8,000 — $10,000. Ціна $32,000 і $34,000.
JAMAICA NORTH — 2-род. доми, 2 мешкання по 6 кімнат, близько сабвею, гарний город. Потрібно готівки — $4,000. Ціна — $19,000.
Багато речів вже від $15,000
ПОНАД 1,000 ВСЯКИХ ІНШИХ ДОМІВ У ВСІХ ГАРНИХ.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

FURNITURE SANDER, SCRAPER
Досвід. Стала праця.
MICKY'S FURNITURE REFINISHING
215-17 99th Ave., Queens Village
FL 2-5080

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНҐС
BUY U. S. SAVINGS BONDS

АКРИ ВИСОКО СУХО **$749** ЗА АКР

Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.

Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Ми не продаємо таких парцель, де нема готових удогіднень. Проте висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонґ Айленді вказує відразу второпному купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали п'ять років тому за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто тоді повірив би в це? Хай Ваші гроші ростуть разом із зростом Лонґ Айленду! Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!

$49 ЗГОРИ — ПО $10 МІСЯЧНО

Зразковий „бонґало" при Jericho Turnpike, Route 25 — Three miles past Smithtown, ALSO NEW OFFICE on Jericho Turnpike, Route 25 — One mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Turnpike, Selden.

K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

Замовляйте ВУГІЛЛЯ тепер!
Засновано 1921 р.
Низькі весняні ціни.
EVergreen 3-4450
MAPLE COAL & COKE Co.
72-74 Box Street, Brooklyn 22, N. Y.
Достава до:
MANHATTAN ● QUEENS ● BRONX ● BROOKLYN
Fred KUDLAK - Oil Burners - Український ВЛАСНИК

QUEENS
Springfield Gardens — Special
$11,500 — на скорий продаж. 5-кімн., в доброму стані, ДІМ плюс крита веранда. Алюмін. віконниці і двері, 220 Voltage електр., нове газ. пар. огрівання. Догідно до шкіл, школи, церков і комунікації.
LA 8-5289

YONKERS
6-родинний frame ДІМ,
в доброму стані, з огріванням. Один 6-кімн. апартамент до зайняття. Цінить — $32,000.
PALISADE AGENCY
128 Elm Street
Yonkers, N. Y.
Tel.: YO 8-9715

● HOUSES for SALE ●

НА ПРОДАЖ
малий 2-родинний
ДІМ
в північній частині Бронксу.
$13,500.
Телефонувати: KI 7-1969

● RESTAURANT ●

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
Найліпша шведська печеня
SMORGASBORD.
Перекуски — Коктейлі — Обіди
— ОХОЛОДЖЕНО —
PL 9-6260

ПОЩО ХВОРІТИ?

ЯКЩО страждаєте на слабість шлунка, печінки, жовчі чи селезінки, то не чекайте аж Ваша печінка чи жовч серіозно заразиться, або кіслоти поранять Ваш шлунок так серіозно, що аж рак може вийтись.

GASTRODEX

Є СЬОГОДНІ одиноким лікарством, яке зараз дає певну і скору пільгу від кислої нестравности, газових болів у шлунку, боках і крижах, болів у серці, заворотів чи болів голови через запори, кольки, тиснення, пекучого гноблення здуття в ямці під грудьми чи ребрами, нервовості шлунка, усуває жовчево-нирковий пісок, квасову гіркість у роті, відбиття та брак апетиту. Не чекайте до завтра, але зараз уживайте ГАСТРОДЕКС, дві або три чайних ложок денно, беріть перед або після їди, або у випадку скорої потреби, щоб повернути реґулярність кишок та правильність функції шлунка, печінки та жовчі. Поміч від першої ложочки, або ґарантуємо зворот Ваших грошей.

Ціна пляшки сьогодні — $2.25. Замовлення і гроші слати до:

LUSCOB PRODUCTS LIMITED, U. D.
559 Bathurs Street — TORONTO 4, Ont., Canada

ДОМИ на ПРОДАЖ
-род., мур., недалеко Пелгембей сабвею, із садком і ґаражем — за $24,500.
-род., мур., недалеко Бронкського парку, з садом та ґаражем — за $21,500.
2 род., там же, з садком та ґаражем — за $18,000.
Вигідні умови сплати. Є на продаж багатомешканеві доми, що дають на рік 15 і більше відсотків чистого прибутку на вкладений капітал.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
ріг 141 вул
Тел.: AU 1-0194; WA 6-4777

УВАГА! Повідомляємо Українське Громадянство, що ми — ВІДКРИЛИ НОВЕ БЮРО ДЛЯ — **УВАГА!**
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН.
АДРЕСА: **GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.**

48½ East 7th Street	263 Market Street
NEW YORK 3, N. Y.	NEWARK 2, N. J.
Tel.: GRamercy 3-1785	Tel.: MArket 3-1968

Висилаємо пачки та продаємо добротлісний товар, по дуже низьких цінах.
Бюра відкриті:
в НЮ ЙОРКУ: від 9:00 рано до 8:00 вечора. — в неділю: від 9:00 до 2:00 по пол.
в НЮАРКУ: від 9:00 рано до 6:00 вечора. — в неділю: від 9:00 до 2:00 по пол.

● HOUSES for SALE ● *Вступайте в члени Українського Народного Союзу*

ADOLF SCHRAGER'S MÖBEL

Коли спадає вже листя...

I надходить час негод,
Тож найкраще в хаті сісти,
Серед всіх своїх вигод,
Щоб ці вигоди знати,
Треба в хаті комфорт мати!
Елеґанція й вигода
Від ШРАҐЕРА вся ця мода,
У ШРАҐЕРА кожний знає,
Як ці меблі оглядає,
Якість, ціни, малі сплати,
І найдогідніші рати.
Найкращі меблі до вибору,
До якости, краси й кольору,
Мебл. склад ШРАҐЕРА має
Тому він всіх задовольняє.

Власники:
Adolf Schrager & Adolf Taub
Відкрито:
щоденно до 9-ої год. вечора,
у вівторок і п'ятницю до 6-ої.

1647 SECOND AVENUE
(bet. 85. u. 86. ST.) TEL. RE 7-2850.

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВИДЕНДИ!

4% річно
КРЕДИТОВАНЕ,
АБО ПЛАТНЕ
2 РАЗИ В РІК.

Починаючи 1-го липня 1960 р.

- Ощадності, забезпечені до $10,000.
- Гроші, одержані до 15-го ВЕРЕСНЯ 1960 р., будуть процентувати нові дивиденди від 1-го ВЕРЕСНЯ.
- Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) **PATERSON, N. J.**
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

● MISCELLANEOUS ●

ЛІКУВАННЯ ВЕРЕДУ ШЛУНКА
Сконцентровані чайні екстракти для лікування улькусу, з причини надквасоти.
8 унцій — $12.00
KIEHL PHARMACY
109 3rd Ave., near 13th St.
New York City

Ношений ОДЯГ
— для —
ПОСИЛОК в ЕВРОПУ,
куплений в льомбардах, майже новий для жінок, мужчин і дітей.
Нечувано низькі ціни.

Зовсім нові мужеські костюми від	$20.00
Убрання	$5.00 і більше
100% вовняні штани	$ 4.00
Зимовий плащ від	$ 8.00
Жіночий одяг	$ 3.00
Жіночі костюми з вовни і шовку	$ 4.00
Вовняні спідниці	$ 1.50
Дитячий одяг з найл.	$ 0.70
Найлонові блюзки і сорочки	$ 0.70
Мужеські сорочки	$ 0.70

ВСЕ, ЯК НОВЕ.
Прошу самим переконатися без жадного зобов'язання.
Відкрито: від 10 рано до 7 веч. від понеділка, включ. суботу.
Зверніть увагу на нашу адресу:
Szabadi de Lux
USED CLOTHES
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Sts.)
New York City
Для ліпшої вигоди:
TR 6-7460

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,
як жевріла іскра української свідомости в другій половині минулого віку і як народжувалася та сила, яка збудувала Українську Державу, — то читайте:
„СПОГАДИ"
ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА
Цю велику на 504 ст. книгу читаєтьсяземов цікаву повість.
Ціна тільки $3.50
Замовляти в:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.